IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 182)**

z dnia 30 listopada 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 182)

30 listopada 2022 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Piotra Polaka (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

I. informację o dokumentach, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag: COM(2022) 563, 595, 596, 597 (art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej), COM(2022) 559, 561, 564, 565, 566, 569, 572 (art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.), COM(2022) 514, 515, 554, 560, 567, 568, 578 (art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.);

II. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informację Rady Ministrów o posiedzeniu Rady ds. Zagranicznych, które odbędzie się w dniu 12 grudnia 2022 r.;

III. w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności (1 i 2 grudnia 2022 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2022) 46, 71, 142, 143, 174, 349);

IV. w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa (11 i 12 grudnia 2022 r.), w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2022) 134, 305);

V. informację posła Daniela Milewskiego na temat udziału w Zgromadzeniu Bałtyckim w dniach 27–29 października 2022 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Arkadiusz Mularczyk** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Rafał Romanowski** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Kamila Król** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Komorowski** radca generalny w Departamencie Polityki Zbrojeniowej oraz **Aleksandra Borowicz** starszy specjalista w Departamencie Polityki Zbrojeniowej Ministerstwa Obrony Narodowej, **Robert Jakubik** dyrektor Biura Ministra Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, **Beata Faracik** prezeska zarządu Polskiego Instytutu Praw Człowieka i Biznesu, **Łukasz Wroński** dyrektor Departamentu Ochrony Zbiorowych Interesów Konsumentów Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agata Domańska**, **Agata Jackiewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

Stwierdzam kworum.

Witam serdecznie wszystkich obecnych członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej, posłów do Parlamentu Europejskiego, ministrów, a także towarzyszące im osoby.

Uprzejmie informuję, że z uwagi na brak aktów prawnych w agendzie Rady ds. Zagranicznych punkt drugi rozpatrzymy tylko w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Czy są inne uwagi do porządku dziennego? Nie ma, nie widzę. Wobec tego stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny.

Przechodzimy do rozpatrzenia punktu pierwszego, czyli informacji o dokumentach, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to następujące dokumenty: w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej COM(2022) 563, 595, 596, 597; w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. COM(2022) 559, 561, 564, 565, 566, 569, 572; w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. COM(2022) 514, 515, 554, 560, 567, 568, 578. Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów państwo posłowie chcą zgłosić uwagi, czy też zgodnie z wnioskiem prezydium możemy przyjąć je bez rozpatrywania przez Komisję? Nie ma sprzeciwu. Stwierdzam, że **Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów**. Na tym zamykam rozpatrywanie punktu pierwszego.

Przechodzimy do punktu drugiego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji Rady Ministrów o posiedzeniu Rady ds. Zagranicznych, które odbędzie się 12 grudnia 2022 r. Rząd reprezentuje pan minister Arkadiusz Mularczyk, sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Witamy pana ministra. Bardzo proszę o przedstawienie stosownej informacji.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Arkadiusz Mularczyk:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, dziękuję za zaproszenie na dzisiejszą Komisję. Chciałbym przedstawić przygotowany przez ministerstwo materiał tezowy odzwierciedlający aktualny porządek obrad. Otóż prace przygotowawcze będą prowadzone do końca tygodnia poprzedzającego posiedzenie rady przez Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa oraz Komitet Stałych Przedstawicieli. Wstępny porządek obrad posiedzenia Rady ds. Zagranicznych 12 grudnia 2022 r. w Brukseli nie zawiera projektów aktów ustawodawczych. Planowane natomiast jest podjęcie przez radę następujących tematów: agresja Rosji wobec Ukrainy oraz kwestie dotyczące Iranu.

Pierwsza kwestia dotyczy omówienia sytuacji związanej z agresją Rosji na Ukrainę. Otóż Ukraina znajduje się obecnie w krytycznym momencie wojny obronnej, ale wspólne działania wspierające Ukrainę przynoszą wymierne rezultaty. Odzyskanie Chersonia ma znaczenie nie tylko taktyczne, ale i symboliczne. To polityczna porażka Kremla. Jednocześnie należy się spodziewać, że Rosja będzie kontynuować natarcia w obwodach donieckim i ługańskim. W związku z tym kluczowe jest dalsze udzielanie pomocy Ukrainie, aby nadal mogła korzystać z odzyskanej inicjatywy i kontynuować walkę. Polska pozostaje jednym z czołowych dostawców pomocy wojskowej dla Ukrainy obok USA i Wielkiej Brytanii. Wartość polskiego wsparcia sprzętowego dla Ukrainy wynosi dzisiaj ponad 2 mld euro. Wyrażamy zadowolenie z podjęcia dyskusji na temat ram finansowych Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju. Zwiększenie jego całkowitej wielkości będzie konieczne dla utrzymania w przyszłym roku podobnej do tegorocznej skali decyzji o finansowaniu przez UE przekazywania przez państwa członkowskie zbrojenia Ukrainie – 3,1 mld euro.

W kontekście skierowanych w ukraińską infrastrukturę energetyczną rosyjskich ostrzałów rakietowych nie ustajemy w wysiłkach, aby udzielić Ukrainie wsparcia w celu

zabezpieczenia dostaw energii dla ludności, między innymi poprzez dostarczanie wsparcia technicznego, agregatów prądotwórczych oraz mobilizację partnerów do podejmowania podobnych działań międzynarodowych.

W ocenie Polski UE powinna jak najszybciej przyjąć kolejny, dziewiąty pakiet sankcji przeciw Rosji. Nasz kraj jest liderem w UE, jeśli chodzi o przedstawianie nowych propozycji sektorowych indywidualnych środków ograniczających. Promujemy uwzględnienie w kolejnym pakiecie sankcji odcięcia od systemu SWIFT dalszych banków, eksportu kolejnych towarów z sektora wysokich technologii i świadczenia usług informatycznych i komunikacyjnych, zakazu importu diamentów. Zgłosiliśmy też propozycję nowych indywidualnych wpisów sankcyjnych.

Aby jak najbardziej uderzyć w rosyjską gospodarkę i budżet finansujący wojnę na Ukrainie, konieczne jest ustanowienie limitu cenowego na rosyjską ropę naftową, *oil price cap*, na odpowiednio niskim poziomie od 5 grudnia 2022 r. 26 listopada w Kijowie premier Mateusz Morawiecki wziął udział w inauguracji programu humanitarnego „Ziarno z Ukrainy”, w ramach którego do najbiedniejszych krajów Afryki ma zostać dostarczone ukraińskie zboże. Na wsparcie eksportu zboża z Ukrainy Polska przekaże 20 mln dolarów.

Nieustannie wskazujemy również na konieczność zapewnienia Ukrainie wsparcia makrofinansowego na rok 2022 oraz 2023. Z niepokojem odnotowujemy, że nie zostały wypełnione zobowiązania Rady Europejskiej dotyczące wypłaty 9 mld euro w roku 2022. Przyjęto dotychczas decyzję o wsparciu w wysokości 6 mld euro. Kluczowe jest pilne przyjęcie propozycji Komisji Europejskiej obejmującej nowy pakiet wsparcia makrofinansowego o wartości 18 mld euro na 2023 r. Po decyzji czerwcowej Rady Europejskiej o nadaniu Ukrainie statusu kraju kandydującego postulujemy utrzymanie bezprecedensowo wysokiej dynamiki rozpatrywania wniosku Ukrainy o członkostwo w UE. Doceniamy wysiłki Ukrainy na rzecz wdrożenia priorytetowych reform wskazanych w czerwcowej opinii Komisji Europejskiej. Postęp ten powinien być oceniony przez Komisję Europejską bez zbędnej zwłoki.

Jeśli chodzi o kwestię drugiego tematu, dotyczącego Iranu, to wyrażamy zaniepokojenie śmiercią Mahsy Amini i wielu protestujących w Iranie. Prawa człowieka muszą być bezwzględnie przestrzegane. Podkreślamy potrzebę powstrzymania się od stosowania przemocy oraz przeprowadzenia rzetelnych i przejrzystych śledztw, a także zwolnienia z aresztów i więzień osób bezpodstawnie zatrzymanych.

W tym kontekście podkreślamy konieczność omówienia i dalszego zbadania sytuacji w Iranie, zarówno przez UE, jak i ONZ, w tym Radę Praw Człowieka. Poparliśmy sankcje UE wobec Iranu, jak również rezolucję Rady Praw Człowieka ONZ przyjętą 24 listopada 2022 r., w której Rada Praw Człowieka powołała zespół śledczych. Jego zadaniem jest zebranie dowodów na łamanie praw człowieka i ewentualnie pociągnięcie do odpowiedzialności tych, którzy podjęli decyzję o brutalnych represjach. Wspieramy wysiłki na rzecz rewitalizacji wspólnego kompleksowego planu działania *Joint Comprehensive Plan of Action*, który jest kluczowym elementem architektury nierozpowszechniania broni jądrowej o strategicznym znaczeniu dla sytuacji na Bliskim Wschodzie. Podkreślamy, że rosyjska agresja na Ukrainę ma negatywny wpływ na rozmowy w sprawie rewitalizacji porozumienia, co potwierdza jej dalekosiężne globalne implikacje. Wyrażamy również zaniepokojenie doniesieniami o zaangażowaniu Iranu w sprzedaż broni Federacji Rosyjskiej. Nie ulega wątpliwości, że tragiczne zdarzenie z 15 listopada 2022 r. na terenie wsi Przewodów jest konsekwencją zmasowanego uderzenia rakietowego Rosji na Ukrainę, a wszczęta przez Rosję wojna i jej sprzeczne z prawem międzynarodowym postępowanie zagraża bezpieczeństwu nie tylko Ukrainy, ale też bezpośrednio państw unijnych i sojuszniczych. Dlatego też wraz ze społecznością międzynarodową oczekujemy zdecydowanej deklaracji Iranu, że nie będzie się dłużej angażował w dostarczanie Rosji sprzętu wojskowego.

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi za przedstawioną informację.

Otwieram dyskusję w tym punkcie. Bardzo proszę, pan poseł Protasiewicz. Jeszcze ktoś z państwa posłów? Na razie tylko pan poseł. Bardzo proszę.

Poseł Jacek Protasiewicz (KP):

Dziękuję bardzo, panie ministrze, za prezentację i informację. Chciałbym w kontekście dwóch kwestii, o których pan powiedział, które będą przedmiotem obrad Rady Europejskiej, grudniowego posiedzenia, czyli po pierwsze, pakietu pomocy dla Ukrainy w wysokości 1,5 mld miesięcznie w przyszłym roku, czyli 18 mld, biorąc pod uwagę okres całego 2023 r., oraz pakietu nowych sankcji nakładanych na Rosję – czy istnieje jakiekolwiek zagrożenie nieprzyjęcia jednej z tych dwóch decyzji albo obu w konsekwencji weta jednego z państw? W przypadku sankcji takie weto rysowało się ze strony rządu węgierskiego, który używał tego argumentu w negocjacjach dotyczących uruchomienia funduszy strukturalnych i funduszy na węgierski krajowy program odbudowy. A ta kwestia 1,5 mld pojawia się w głosach ze strony zaplecza politycznego rządu, w którym pan minister zasiada. Posłowie Solidarnej Polski mówią, że należy przystąpić do twardej polityki wobec UE i wręcz wiceministrowie sprawiedliwości, a nawet chyba minister sprawiedliwości zasugerował, bo wiceministrowie mówili wprost, że w tej sprawie Polska powinna również użyć weta. Czy w ogóle istnieje jakiekolwiek ryzyko, że z powodu postawy Węgier i Polski któraś z tych dwóch ważnych decyzji nie będzie podjęta?

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MSZ Arkadiusz Mularczyk:

Dziękuję.

Ja mogę się wypowiadać tylko w imieniu Polski. Na pewno ze strony Polski nie będzie weta. Trudno mi komentować wypowiedzi polityczne kolegów z koalicji. Te sprawy według mojej wiedzy nie były przedmiotem rozmów. Co do przyszłości, powiem w ten sposób: my możemy odpowiadać za siebie i myślę, że jest zdecydowana większość ze strony państw unijnych na przyjęcie tych pakietów pomocowych i sankcyjnych, ale oczywiście stanowisko poznamy podczas posiedzenia rady i wówczas będziemy mieli pełną wiedzę również o stanowisku innych krajów, bo pan pyta również o Węgry. Tak że bądźmy optymistami. Na pewno wszyscy mamy świadomość, jak ważna jest dzisiaj wspólna polityka i wspólna pomoc dla walczącej Ukrainy.

Dziękuję, panie pośle.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi.

Czy jeszcze ktoś z państwa posłów w tym punkcie chciałby zabrać głos? Nie ma chętnych. W związku z tym chciałbym zaproponować następującą konkluzję: stwierdzam, że **Komisja w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy przyjęła do wiadomości informację Rady Ministrów o posiedzeniu Rady ds. Zagranicznych, które odbędzie się 12 grudnia**. Czy jest sprzeciw? Nie ma sprzeciwu. Na tym zamykam rozpatrywanie punktu drugiego.

Przechodzimy do punktu trzeciego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności, które odbędzie się w dniach 1 i 2 grudnia 2022 r., w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach. Rząd reprezentuje pani minister Kamila Król, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii. Bardzo proszę panią minister o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Kamila Król:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, bardzo dziękuję.

Przedstawię informacje na temat stanowiska, które zostanie zaprezentowane w odniesieniu do aktów prawnych UE podczas Rady ds. Konkurencyjności w części: rynek wewnętrzny i przemysł. Na chwilę obecną prezydencja nie przekazała listy A dokumentów przewidzianych do przyjęcia bez dyskusji. W ramach listy A jest planowane przyjęcie ogólnego podejścia do projektu rozporządzenia PE i Rady UE w sprawie ustanowienia

aktu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego poprzez wspólne zamówienia. Uzgodniony projekt rozporządzenia to wynik trudnego kompromisu. Polska postrzega to jako punkt wyjścia do rozporządzenia dotyczącego europejskiego programu inwestycji w dziedzinie obronności *European Defence Investment Programme*, nad którym niebawem rozpoczną się prace.

W części obrad rady o charakterze ustawodawczym zaplanowano podejście ogólne dotyczące następujących aktów prawnych. Po pierwsze, jest to dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju. W wyniku bardzo intensywnych prac udało się wypracować bardzo dobry kompromis, niemniej jednak dostrzegamy potrzebę dalszego doskonalenia zapisów na kolejnych etapach procesu legislacyjnego, na przykład w odniesieniu do kwestii finansowych.

Kolejne to jest rozporządzenie w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych w odniesieniu do produktów rzemieślniczych i przemysłowych. Tutaj w trakcie negocjacji wiele wskazanych przez Polskę uwag zostało uwzględnionych, co powinno się przyczynić do utworzenie odpowiedniego systemu ochrony tego rodzaju produktów. Dla Polski bardzo ważną kwestią w toku negocjacji była sprawa egzekwowania, jak również mechanizmów kontroli. Polska opowiadała się za bardziej swobodnym systemem egzekwowania, widząc ryzyko potencjalnego obciążenia, jak również zbyt dużych zobowiązań nakładanych na organy egzekwujące w państwach członkowskich, co w przypadku przedmiotowego rozporządzenia nie wydaje się konieczne.

Kolejny akt prawny to jest rozporządzenie ustanawiające ramy dotyczące środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu półprzewodników, czyli akt w sprawie czipów. W obecnej wersji projektu większość uwag Polski zgłaszanych w toku negocjacji została uwzględniona. Fundamentalne dla Polski są zapisy, które dotyczą efektu *spillover* inwestycji w sektorze półprzewodników, który ma się przyczynić do wyrównywania potencjału technologicznego państw członkowskich. Akt ten uwzględnia bardzo ważne dla Polski zapisy dopuszczające pod pewnymi warunkami wsparcie dla produkcji dotychczasowych generacji układów scalonych. Co więcej, zrezygnowano z nakładania kar na przedsiębiorców, którzy przedstawią należycie uzasadnione przyczyny nieprzekazania Komisji Europejskiej informacji po uruchomieniu etapu kryzysowego.

W trakcie posiedzenia rady planowane jest także zapoznanie się ze sprawozdaniami z postępu prac w stosunku do następujących aktów prawnych: po pierwsze, jest to rozporządzenie ustanawiające ramy ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla zrównoważonych produktów i uchylające dyrektywę 2009/125/WE. Wiele aspektów zawartych w tym projekcie generuje nowe wymogi, jak również obciążenia dla przedsiębiorców, ale też państw członkowskich, szczególnie dla krajowych organów nadzoru rynku, jak też kontroli celnej. Dlatego też Polska zwróci uwagę, że powinniśmy z bardzo dużą ostrożnością podchodzić do takiego nakładania nowych obciążeń na podmioty gospodarcze. Jest to tym bardziej istotne tak naprawdę z tego powodu, że przedsiębiorcy od ponad dwa i pół roku mierzą się z kryzysami, chociażby teraz z kryzysem na rynku energii, jak też negatywnymi konsekwencjami zbrojnej agresji rosyjskiej na Ukrainę. I tak naprawdę te skutki pandemii COVID-19 cały czas w pewnym stopniu są odczuwalne.

Kolejnym aktem jest dyrektywa w sprawie wzmocnienia pozycji konsumentów w procesie transformacji ekologicznej poprzez lepsze informowanie i lepszą ochronę przed nieuczciwymi praktykami. Celem projektu jest wzmocnienie pozycji konsumentów w gospodarce o obiegu zamkniętym. Zostanie to osiągnięte w szczególności poprzez dostarczanie konsumentom informacji na temat trwałości, jak też możliwości naprawy niektórych produktów jeszcze przed zawarciem umowy, jak również poprzez zwiększenie ochrony konsumentów przed nieuczciwymi praktykami handlowymi.

W przypadku wszystkich projektów opinia Komisji w odniesieniu do wspomnianych aktów prawnych była zgodna ze stanowiskiem rządu.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję pani minister.

Otwieram dyskusję w tym punkcie. Państwo posłowie, bo pani się jeszcze zgłasza. Pan poseł Andrzej Grzyb, bardzo proszę.

Poseł Andrzej Grzyb (KP):

Pani minister, chciałem zapytać o rzecz następującą, o kwestię ewentualnego wspólnego stanowiska w sprawie dyrektywy o należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju. Czy jest możliwe, aby na tej radzie doszło do przyjęcia tego stanowiska? Ponieważ ten proces trwa dosyć długo. Jakie w tej materii jest państwa stanowisko, ocena? Dlatego że z jednej strony mamy prace nad tą dyrektywą, które oczywiście są elementem wdrożenia standardów OECD oraz Organizacji Narodów Zjednoczonych w zakresie praw człowieka, ochrony klimatu, ochrony środowiska, a z drugiej strony mamy do czynienia też z wymogami, które są zapisane w art. 18, jeżeli chodzi o taksonomię. W tychże zasadach taksonomii zobowiązuje się oczywiście do przestrzegania zasad zrównoważonego rozwoju. Wszystko wskazuje na to, że opóźniające się prace na poziomie europejskim powodują, że w niektórych państwach członkowskich przystąpiono do opracowywania własnych, daleko dalej idących zasad – na przykład w Holandii – które mogą spowodować, że to w sposób znaczny ograniczy pewne możliwości firm, w szczególności w zakresie inwestycji. Bo jeżeli ktoś nie przestrzega art. 18 z tych zasad dotyczących taksonomii, to instytucje finansowe mogą powiedzieć: niestety nie mieścicie się w portfelu inwestycji. Więc z tego punktu widzenia właśnie pytam, czy według pani oceny jest szansa na przyjęcie wspólnego stanowiska, co popchnęłoby prace nad tą dyrektywą. Mieliśmy już raz na posiedzeniu naszej Komisji informację na ten temat. Teraz jest pytanie, czy jest szansa, bo prezydencja czeska – tak sądzę według sygnałów, które są – jest na to w miarę otwarta. Czyli gdzieś są punkty oporu.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu posłowi.

Czy jeszcze ktoś z państwa posłów? Bo zgłasza się pani z Polskiego Instytutu Praw Człowieka i Biznesu, pani Beata Faracik, pani prezes. Bardzo proszę o zabranie głosu.

Prezeska zarządu Polskiego Instytutu Praw Człowieka i Biznesu Beata Faracik:

Bardzo dziękuję. Beata Faracik, Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu. Bardzo dziękuję, panie przewodniczący, za umożliwienie mi zabrania głosu.

Chciałabym w zasadzie podpisać się pod wszystkim, co powiedział pan poseł Grzyb, bo rzeczywiście wydaje się, że przyjęcie w tym tygodniu wspólnego stanowiska jest dobrym krokiem naprzód. Cieszy nas też konstruktywna postawa polskiego rządu. Co prawda jesteśmy nieco zawiedzeni, ponieważ nie została zmaterializowana obietnica przedstawiona w maju na tej Komisji, że będą konsultacje z różnego rodzaju interesariuszami, w tym organizacjami pozarządowymi, na etapie negocjacji, ale mamy nadzieję, że może to się zmieni później, na etapie prac w trilogu. Natomiast rzeczywiście wystosowaliśmy nawet wczoraj, jako przedstawiciel szerszej koalicji 50 organizacji pozarządowych europejskich, list otwarty do pana ministra wzywający do tego, żeby poprzeć to stanowisko. Uważamy, że mimo że – przynajmniej z przecieków, które są w Politico i w paru innych miejscach – ono nie jest doskonałe, to jest dobrym krokiem naprzód. I tak jak pani minister powiedziała, rzeczywiście przyjęcie go w tym momencie i potem dalsze prace nad lepszymi zapisami na dalszych etapach byłoby krokiem we właściwym kierunku.

Z naszej strony – zawarliśmy to w tym piśmie otwartym, więc może nie będę mówić w szczegółach – chciałam tylko zasygnalizować, że rzeczywiście warto objąć sektor finansowy jednak tą dyrektywą. Po drugie, warto pomyśleć o objęciu całego łańcucha wartości, w tym pełen *downstream*, a nie tylko *upstream*. Zauważamy, że te państwa, które teraz, przy okazji wojny w Ukrainie, mówią swoim firmom, że zostańcie tam, sprzedawajcie, w momencie gdy na przykład polskie firmy się wycofują w geście solidarności – to po prostu też stwarza podejście nie fair wobec polskich przedsiębiorców, którzy wycofali się z rynku, i słusznie, bo w tym momencie też stanowiliby część mechanizmu wojennego. Natomiast na przykład część firm francuskich jest tam nadal obecna i swoimi zyskami i podatkami finansuje działania zbrojne. Dlatego ten *downstream* jest tak istotny, ponie-

waż właśnie wtedy się patrzy, komu między innymi się sprzedaje produkty, w jakim celu i jaki jest tego efekt. ONZ też już wzywał do wdrożenia w odniesieniu do Rosji tak zwanej podwyższonej należytej staranności w obszarze praw człowieka. Może warto też na dalszych etapach prac uwzględnić ten element. Natomiast chociażby w geście solidarności z polskimi przedsiębiorstwami myślę, że warto ten *downstream* objąć. Ostatnia rzecz to wzmocnienie dostępu do środków zaradczych. Natomiast, tak jak wspomniałam, można się w szczegółach zapoznać z tymi naszymi sugestiami w otwartym liście.

Podsumowując, to nie jest idealne stanowisko, jakie widzimy w tym momencie w radzie, ale ono jest warte poparcia i gorąco wzywamy panią minister czy ministra, który będzie reprezentował Polskę, do wypowiedzenia się i do zagłosowania za tym stanowiskiem i umożliwienia dalszych prac już na etapie trilogu.

Dziękuję bardzo za głos.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję pani prezes.

Bardzo proszę teraz panią minister o odpowiedzi na te pytania i uwagi.

Podsekretarz stanu w MRiT Kamila Król:

Bardzo dziękuję.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, trzeba przyznać, że prezydencja czeska jest bardzo zdeterminowana, żeby przyjąć podejście ogólne. Jeśli chodzi o zapytania, które tu padły, to właściwym jest Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, więc chciałabym oddać głos panu dyrektorowi Robertowi Jakubikowi.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Jest pan dyrektor? Bardzo prosimy, panie dyrektorze, o zabranie głosu.

Dyrektor Biura Ministra Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej Robert Jakubik:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, szanowni państwo ministrowie, w krótkich żołnierskich słowach chciałem tylko odnieść się do pytania, które zadał pan poseł Grzyb, i potwierdzić to, co powiedziała pani minister, że prezydencja czeska jest bardzo zdeterminowana i w ogóle dynamika prac nad tą dyrektywą jest, można powiedzieć, bardzo szybka, bo tak naprawdę zaczęliśmy w kwietniu, a mamy listopad i już dochodzimy do tekstu kompromisowego. Natomiast o co chodzi w tej dyrektywie, jeśli chodzi o to, że inne państwa członkowskie, takie jak Francja czy Niemcy, mają już swoje wewnętrzne akty prawne, które regulują należytą staranność w zakresie zrównoważonego rozwoju – właśnie chodzi o to, żeby wprowadzić jednolite zasady do wszystkich krajów członkowskich i po to ta dyrektywa jest przygotowana i będzie realizowana w najbliższym czasie.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu dyrektorowi.

Więcej zgłoszeń i pytań nie było, w związku z tym chciałbym zaproponować następującą konkluzję: **stwierdzam, że Komisja przyjęła do wiadomości informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności w dniach 1 i 2 grudnia, w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach w trybie art. 11 ust. 1 ustawy**. Czy jest sprzeciw? Nie ma sprzeciwu. Na tym zamykam rozpatrywanie punktu trzeciego.

Przechodzimy do punktu czwartego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa, która odbędzie się w dniach 11 i 12 grudnia 2022 r., w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach. Rząd reprezentuje pan minister Rafał Romanowski, sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Bardzo proszę, panie ministrze, o przedstawienie stanowiska.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Rafał Romanowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, lista punktów przewidzianych do przyjęcia bez dyskusji podczas posiedzenia Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa 12 i 13 grudnia 2022 r. nie zawiera dokumentów o charakterze legislacyjnym. Co do punktu drugiego, czyli do rozpatrzenia na posiedzeniu, to porządek w ramach punktów różnych przewiduje omówienie aktualnego stanu prac dotyczących dwóch projektów pozostających w kompetencjach MRiRW. Pierwszy to jest projekt rozporządzenia o zrównoważonym stosowaniu środków ochrony roślin, a drugi to projekt rozporządzenia w sprawie oznaczeń geograficznych i systemów jakości.

Stanowisko rządu do obu dokumentów było już rozpatrywane przez Wysoką Komisję. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej jednoznacznie negatywnie ocenił projekt rozporządzenia o zrównoważonym stosowaniu środków ochrony roślin niezależnie od niezaprzeczalnej potrzeby ograniczenia zagrożeń związanych ze stosowaniem środków ochrony roślin. Proponowane w projekcie rozwiązania nie zostały poparte uzasadnieniem naukowym, stwarzają natomiast istotne zagrożenie dla bezpieczeństwa żywnościowego UE i będą zwiększać uzależnienie unijnego systemu żywnościowego od importu. Powyższe zastrzeżenia są szczególnie aktualne w kontekście zdarzeń zakłócających łańcuchy dostaw, jak pandemia COVID-19, wojna na Ukrainie. Stanowisko to jest konsekwentnie reprezentowane przez Polskę podczas prac grupy roboczej rady, na której omawiany jest projekt. Polska współpracuje przy tym ściśle z państwami, które podzielają podobne zastrzeżenia wobec projektu. Polska wykorzystywała w tym celu zarówno forum Grupy Wyszehradzkiej, jak i nieformalne spotkanie z państwami członkowskimi służące konsultowaniu stanowisk. W ramach prac nad projektem Polska oczekuje także od Komisji Europejskiej rzetelnej, pełnej i ilościowej oceny wpływu projektowanego rozporządzenia na produkcję rolną oraz możliwość ochrony drzewostanów leśnych. Przygotowana przez Komisję Europejską ocena wpływów pomija bowiem szereg istotnych konsekwencji przyjęcia proponowanych rozwiązań lub przedstawia je w sposób jakościowy, nie dając odbiorcom pełnego obrazu skutków wejścia w życie omawianych przepisów. Bez powyższych danych nie jest możliwe odpowiedzialne przyjmowanie rozwiązań w kluczowych dla projektu sprawach.

Podczas posiedzenia Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa 26 września Polska przedstawiła wspólne wystąpienie do Komisji Europejskiej wskazujące na potrzebę uzupełnienia oceny wpływu dla projektu rozporządzenia podpisane przez 11 państw członkowskich. W związku z brakiem reakcji ze strony Komisji Europejskiej na powyższe wystąpienie zostały rozpoczęte prace nad decyzją rady wzywającą Komisję Europejską do uzupełnienia oceny wpływów. W opinii Polski do tego czasu nie jest możliwe dalsze dyskutowanie o kwestiach kluczowych dla projektu, jak cele redukcyjne dotyczące środków ochrony roślin czy zakaz stosowania środków ochrony roślin na obszarach wrażliwych.

Natomiast w zakresie drugiego projektu, to jest rozporządzenia w sprawie oznaczeń geograficznych i systemów jakości, Polska z zadowoleniem przyjmuje zmiany zaproponowane w odniesieniu do chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych. Celem tych propozycji jest dążenie do usprawnienia i uproszczenia procedur rejestracji oraz egzekwowania ochrony. W opinii Polski narzędzie to pozostaje ważnym i integralnym elementem wspólnej polityki rolnej. Propozycja wymaga jednak dopracowania w wielu elementach, w szczególności w kontekście przepisów rozwiązań dla grup producentów oraz delegowania badań, wniosków o rejestrację do Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej. Obecnie trwają prace na forum grupy roboczej rady, które będą kontynuowane przez prezydencję szwedzką. Będziemy zwracać szczególną uwagę na rozwiązania dotyczące systemu gwarantowanych tradycyjnych specjalności. Jest on bardzo istotny z punktu widzenia polskich interesów, ponieważ 30% wniosków z Polski dotyczy kategorii gwarantowanych tradycyjnych specjalności, zatem nie może być marginalizowane. Powinien odpowiadać na potrzeby polskich producentów i uwzględniać ich interesy. W projekcie rozporządzenia nie zaproponowano nowych rozwiązań dla tego systemu, dlatego też w trakcie prac nad rozporządzeniem bardzo istotne jest zabezpieczenie interesów polskich producentów, którzy produkują produkty

zarejestrowane jako gwarantowane tradycyjne specjalności. Kwestia ta nie była jeszcze dyskutowana na forum grupy roboczej rady.

Warto przypomnieć, że Polska jest członkiem Grupy Przyjaciół Oznaczeń Geograficznych, która powstała z inicjatywy delegacji hiszpańskiej na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa 11 października 2021 r. Została przyjęta deklaracja 17 państw członkowskich, w tym Polski, której celem jest podkreślenie wagi systemu oznaczeń geograficznych dla zainteresowanych państw członkowskich oraz przypomnienie, że system ten jest istotnym elementem wspólnej polityki rolnej.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi.

Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Nie widzę, nie słyszę.

W związku z tym chciałbym zaproponować następującą konkluzję: **stwierdzam, że Komisja przyjęła do wiadomości informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa 11 i 12 grudnia w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach w trybie art. 11 ust. 1 ustawy**. Czy jest sprzeciw? Nie ma sprzeciwu. Na tym zamykam rozpatrywanie punktu czwartego. Dziękujemy panu ministrowi za przedstawione stanowisko.

Przechodzimy do punktu piątego, ostatniego, czyli informacji pana posła Daniela Milewskiego na temat udziału w Zgromadzeniu Bałtyckim 27–29 października 2022 r. Bardzo proszę, panie pośle, o zabranie głosu.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, 27–28 października razem z panem przewodniczącym Komisji Spraw Zagranicznych panem posłem Radosławem Foglem wzięliśmy udział w 41. sesji Zgromadzenia Bałtyckiego i 28. Radzie Bałtyckiej. Podczas sesji obradowaliśmy nad dwoma głównymi tematami. W pierwszej kolejności omawialiśmy, jak dążyć do silnego i zjednoczonego społeczeństwa bałtyckiego, które jest przygotowane do sprostania wyzwaniom, jakie niosą za sobą zagrożenia zewnętrzne. Po drugie, dyskutowano o potrzebie budowania odpornych, wzajemnie powiązanych i ściśle koordynujących systemów energetycznych w krajach bałtyckich oraz szukania natychmiastowych działań, a także rozwiązań długoterminowych. W oczywisty sposób te dyskusje koncentrowały się wokół zagrożeń, jakie niesie za sobą również agresja rosyjska na terenie Ukrainy.

Warto podkreślić, że Zgromadzenie Bałtyckie to format, który został powołany w Tallinie w 1991 r. w celu promowania współpracy pomiędzy parlamentami krajów bałtyckich. Jest organizacją współpracy konsultacyjnej parlamentów trzech państw bałtyckich: Litwy, Łotwy i Estonii, która omawia kwestie wspólnego zainteresowania w regionie, w tym oczywiście kwestie gospodarcze, polityczne i kulturowe. Polski udział w tym formacie, podobnie jak udział innych państw zrzeszonych w ramach Grupy Wyszehradzkiej, polega na tym, że jesteśmy zapraszani do udziału w sesji Zgromadzeń Bałtyckich, Rady Bałtyckiej w roli gości.

Wspomniane posiedzenia rozpoczęły się od wystąpienia przewodniczącego Zgromadzenia Bałtyckiego, który zapowiedział, że Zgromadzenie Bałtyckie podjęło się roli pomostu pomiędzy Ukrainą a krajami Morza Bałtyckiego, także Beneluxu i Skandynawii. Od wybuchu wojny kraje, które wchodzą w skład Zgromadzenia Bałtyckiego, starały się wyjaśnić Europie sytuację, walcząc z dezinformacją, oraz pokazać wojnę rozpoczętą przez Rosję w prawdzie tego, jak sytuacja w rzeczywistości wygląda – jako niesprowokowana, okrutna i zagrażająca demokracji na całym świecie. Podkreślił także, że negocjacje te nie zawsze były łatwe, a idee krajów partnerskich różnią się w stosunku do tego, co było prezentowane na początku. W sesji otwierającej głos zabrał również marszałek Senatu pan Tomasz Grodzki, który podkreślił, że wszystkich dotykają działania Rosji na Bałtyku oplecionym mackami rosyjskich rurociągów i groźby użycia broni nuklearnej przez Putina. Podkreślił, że musimy wygrać tę wojnę, dodając, że rosyjska agresja pokazuje, że pokój nie jest dany raz na zawsze i można go stracić.

Obecnie kolejnym państwem, które będzie miało w Zgromadzeniu Bałtyckim prezydencję, jest Estonia, która zaprezentowała swój program na tę prezydencję oparty o motto „Bezpieczeństwo, wspieranie się, zrównoważony rozwój".

Jak wspomniałem, równolegle z sesją Zgromadzenia Bałtyckiego odbyła się 28. Rada Bałtycka, która z kolei jest platformą współpracy parlamentów i rządów państw bałtyckich i zaproszonych gości. Może warto podkreślić, że ze strony naszej delegacji został przedstawiony silny głos przez przewodniczącego Komisji Spraw Zagranicznych pana posła Radosława Fogla, który w swoim wystąpieniu skupił się na obecnej sytuacji, na wojnie na Ukrainie oraz na pociągnięciu Rosji do odpowiedzialności, w tym także na drodze reparacji. Powiedział, że należy stworzyć spis szkód wojennych wyrządzonych przez Rosję na Ukrainie oraz ustanowić międzynarodowy mechanizm w sprawie reparacji. Dodał, że zbrodnie wojenne się nie przedawniają, odwołując się do przygotowanego przez Polskę raportu o stratach wojennych, jakie zostały przez nas poniesione podczas II wojny światowej ze strony niemieckiej. Pan przewodniczący zaznaczył, że tak samo jak zbrodnie wojenne i ludobójstwo, których Niemcy dopuszczali się na ziemiach polskich, nie uległy przedawnieniu i materialnie Rzeczypospolitej nigdy to nie zostało wynagrodzone, tak samo Ukraina może się do skutku domagać odszkodowań od Rosji, ponieważ Rosja wyrządza obecnie ogromne szkody ludzkie i materialne na terenie Ukrainy, podobne w swojej istocie do tych, jakich w czasie II wojny światowej dopuścili się Niemcy na terenie Polski.

Na koniec spotkania Zgromadzenie Bałtyckie, Rada Bałtycka, Rada Ministrów podpisały wspólne oświadczenie.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu posłowi za przedstawione sprawozdanie.

Otwieram dyskusję w tym punkcie. Nie widzę zgłoszeń. Bardzo dziękuję, panie pośle, za przedstawioną informację i udział w Zgromadzeniu Bałtyckim. Na tym zamykam rozpatrywanie punktu piątego.

Czy ktoś z państwa posłów chciałby jeszcze zabrać głos? Nie widzę. Stwierdzam, że tym samym porządek dzienny został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu.

Zamykam posiedzenie Komisji. Wszystkim państwu dziękuję za udział.